

MAJ/76

Lysá v máji

JIŘÍ ZHOR

Když celá zem líbezným jarem kvete,
též rozkvétáš, mých dědů lyský světe.

Co bytů přibylo, co kočáreků,
hlas stařečků vykládá po parku.

Památky staré nový kabát mají,
do jarní krásy též se převlékají.

A mrtví na hřbitově, jaký taj,
i oni vědí: znovu přišel máj.

A kolem Labe stezičkou když jdeš,
ach, na kolik si májů vzpomeneš . . .

Vážení občané,

Ve dnech 14. - 16. května, připomeneme si 55. výročí založení Komunistické strany Československa. V letošním roce XV. sjezdu KSČ a 55. výročí založení KSČ oslavují pracující naší společnosti pracovní iniciativu, socialistickými závazky a účastí na mimořádných směnách národní fronty. Stejně tak tomu je i v našem městě.

V našem městě vznikla organizace komunistické strany 24. května 1921, tedy ihned po ustavujícím sjezdu KSČ. Ustavující schůze se konala v tehdejší hotelu „U nádraží“, nyní hotel „Polabí“ a zúčastnil se jí s. Dr. Bohumír Šmeral za ústřední výbor KSČ a delegát na ustavujícím sjezdu s. Alois Jareš z Lysé nad Labem. Prvním předsedou byl zvolen s. Herman, dalšími zakládajícími členy byli s. Konrád, Verzich, Trnka, Bubeníka další.

Politická činnost stranické organizace začíná ihned po založení a její vliv se projevuje po celém městě. Byl založen kroužek Přátel Ruska, Svaz bezvěrců, Federace dělnické tělovýchovné jednoty, divadelní kroužek a podobně. Na spartakiádě na Maninách cvičilo z Lysé nad Labem 70 cvičenců.

Ve volbách v roce 1923 získala organizace KSČ 11 mandátů a stala se nejsilnější politickou stranou v obci.

Tak byla v městě Lysé nad Labem založena v roce 1921 KSČ, která v dalším období bojů postupně získávala a upevňovala svůj vliv v masách dělnické třídy a pracujícího lidu a vedla tak masy ke konečnému vítězství v únoru 1948 a k socialistické současnosti.

Petr PROUZA
předseda MěV KSČ

Celoměstský závazek „Lysá – město Polabí“. na rok 1976, uzavřený na počest XV. sjezdu KSČ

Rok 1976 je posledním rokem volebního období nynějšího MěstNV. Je třeba splnit všechny cíle vytýčené ve volebním programu, vyrovnat se se všemi úkoly a předat čestně štafetu novému MěstNV, který bude zvolen na podzim letošního roku. Obyvatelstvo Lysé n. L., pod vedením KSČ, MěstNV a MěV NF, uzavřelo již na podzim minulého roku celoměstský závazek na počest XV. sjezdu KSČ, ve kterém se všechny společenské organizace NF, školy, závody a i jednotliví občané zavazují k plné podpoře všech důležitých úkolů před nás stavěných a ke splnění úkolů, které vedou ke konečnému splnění volebního programu.

Ve svých závazcích se občané Lysé n. L. zavazují především k podpoře akcí Z a kromě toho si určili další zvelebovací akce, kterými chtějí zkrášlit své město, na počest XV. sjezdu KSČ. Z těchto důvodů se naše město také přihlásilo do tak zvané Březnické výzvy, kterou vydal MěNV Březnice. Tato výzva vyvolala soutěž o nejlépe vyzdobené město na počest XV. sjezdu KSČ.

Důležité místo v celoměstském závazku zauímají četné kulturní akce, jako jsou výstavy, koncerty, přednášky a tématické zájezdy. Zde je nutné vyzdvihnout činnost lyských škol. Potěšitelná je aktivita lyské mládeže, organizované v SSM, zvláště Klubu mladých, který nezapomíná na životní prostředí, které chce vylepšit vysazováním stromů. Sběrem šrotu pak chce naše mládež posílit náš průmysl.

Celoměstský závazek na rok 1976 je rozdělen na dvě části: a) část investiční (obsahuje akce Z) - b) část neinvestiční (ostatní akce).

Část investiční:	odprac.	hodnota
akce	hodiny	díla
pokrač. rekonstrukce budovy MěstNV	10 000	1,200.000
park Národní fronty (dokončení)	500	50 000
samoobsluha Poděbradova ul.	5 000	500.000
dláždění chodníků	2 000	258.000
samoobsluha Nerudova ul.	5 000	500.000
samoobsluha Palackého ul. - Litol	4 000	500.000
loděnice	6 000	550.000
zelenina - obchod. jednotka	2 500	300.000
Mateřská škola - GO a jesle + mateřská škola 120 Lysá	500	300.000
investiční část celkem	35.500	4,158.000
Část neinvestiční:		
Klubovna SSM	500	5.000
Kulturní dům Dvorce	1 000	15.000
Veř. prostranství - úklid - úprava	32 566	350.000
Výsadba lesa	500	10.000
Výzdoba města - poutače trvalé hodnoty	1 000	30.000
Areál Šlechtitelské stanice	1 700	30.000
Opravy prodejen Jednota	700	10.000
Životní prostředí ve městě	400	10.000
Sběr šrotu	400	20.000
Neinvestiční část celkem	38 766	480.000
Celková hodnota celoměstského závazku na rok 1976 tedy činí	74 266	4,638.000

Na tomto hodnotném závazku se podílí především všechny společenské organizace NF, ze závodů pak musíme vyzdvihnout JZD, Kovonu, Laboru a Cukrovar. Toto je ovšem hodnota závazku, který byl uzavřen již ke konci minulého roku. Aktivita, která provází přípravy na XV. sjezd KSČ, přináší závazky dalších organizací a závodů. Je to například závazek TJ Slovan, jejíž členové slibují odpracovat 5000 hodin na tělovýchovném zařízení a 3000 hodin na akci Z-loděnice.

- kol -

Za Václavem Malátem

Naše město se rozloučilo s předsedou městského národního výboru a poslancem ONV, soudruhem

VĀCLAVEM MALĀTEM.

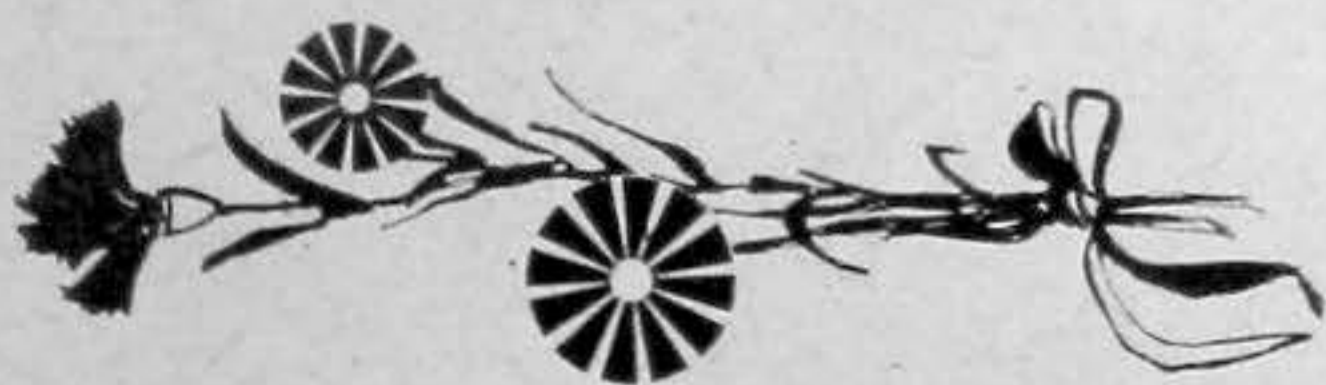
Velká účast občanů města, účast delegace OV KSČ v čele s vedoucím tajemníkem soudruhem Josefem Šulcem, delegace ONV vedené předsedou ONV soudruhem Miloslavem Černým, členů MěV KSČ a MěstNV, četných zástupců městských a místních národních výborů našeho okresu, organizací města svědčila o vážnosti a oblibě, které se zesnulý právem těšil.

Zásluhy s. V. Maláta o rozkvět a úspěchy Lysé n. L. ocenil při rozloučení za MěV KSČ a MěstNV s. František Bláha, za lyské požárníky s. František Lejsal a za „Sbor pro občanské záležitosti“ vřelými slovy s. Antoníček.

Důstojné rozloučení připravené v požárním domě s pietou a pečlivostí, stejně jako dlouhý smuteční průvod občanů byly posledním poděkováním za obětavou, záslužnou dlouholetou práci tomu, který ač nebyl lyský rodák, oblíbil si „Lysou, město Polabí“ horoucností srdce občana, který v práci pro své město a naši společnost našel cíl svého životního snažení.

„Čest jeho památce.“

Klub mladých

Klub mladých SSM v Lysé nad Labem pořádá již druhým rokem literární večery, což nás přinutilo k malé bilanci a zamyšlení.

Scénáristou, režisérem i interpretem všech literárních večerů je Ladislav Šinkmajer, který se úspěšně představil i v pražské Viole. Je především jeho zásluhou, že tyto pořady mají dobrou úroveň a že jsou doplněny vhodnou hudební kulisou. Navíc kolem sebe dokázal soustředit řadu spolupracovníků z řad členů Klubu mladých: Karel Rýdl, Tomáš Moravec, Milan Zítka, Jan Řídký, Jiří Odcházel a v neposlední řadě citlivá zvuková realizace Jiřího Marka - ti všichni přispívají svým podílem k hodnotnějšímu průběhu večera.

Ladislav Šinkmajer je zaměstnán jako odborný pracovník Městské knihovny v Praze a proto při tvorbě scénářů i při dramaturgii příštích pořadů plně využívá svých zkušeností z práce s literaturou. Především se snaží, aby zpracování pásma cele zaujalo posluchače jak po stránce formální, tak i myšlenkové, i o to, aby se pořad stal námětem pro diskusi a zanechal v posluchači snahu po vytvoření vlastního názoru.

Mezi nejúspěšnější pořady loňského roku se řadí Segalův „Příběh lásky“, Horníčkovy „Listy z Provence“, „Malý princ“ de Saint-Exupéryho a pásmo „Byl tenkrát v zemi máj“ zkomponované z veršů českých básníků k 30. výročí osvobození. Toto pásmo se dokonce dočkalo své reprízy v Brně a ve Vyškově na Moravě.

V letošním roce zaznamenalo největší odezvu pásmo „To byl Jiří Grossmann“, dále pak poéma Václava Honse „Země zaslíbená“ a pořad „Dnes večer přišla na návštěvu růže“ sestavený u příležitosti MDŽ.

A další plány? Jsou opravdu bohaté ...

„Vyznání“ Miroslava Horníčka, „Jak jsem potkal ryby“ Oty Pavla, „Citadela“ Saint-Exupéryho. Osobitým pořadem slibují být vybrané kapitoly z románu Roberta Merleho „Malevil“ s hudbou Radima Hladíka a pásmo z veršů Vítězslava Nezvala „Pražská domovní znamení“ doplněné komentářem národního umělce Zdeňka Štěpánka. K výročí květnových dnů se připravuje montáž z povídek Josefa Strnadela „Listopadky“.

Co říci závěrem? Jestliže zahlédnete ve vývěsní skříňce KM SSM pozvánku na literární večer, nezapomeňte, že je určena pro vás, pro všechny, kteří máte rádi dobrou literaturu i kulturu mluveného slova. Myslím si, že nebudete v žádném případě zklamáni.

Klub mladých SSM Lysá n. L.

První nositel Janského plakety v Lysé n. L.

O tom, že je ztráta krve nebezpečná, ba i smrtelná, věděli lidé dávno, ale snahy o nahrazení se setkávaly s neúspěchy. Teprve český lékař Dr. Janský prokázal, že se u nás vyskytují čtyři skupiny a převod je úspěšný jen tehdy, použijeme-li krev vyhovující. Od té doby se transfuse dále značně zdokonalily. Neznáme už jen základní skupiny, ale i Rh faktor a další, pro transfusi nerozhodující podskupiny.

Vlastně ještě před nedávnem bylo potřeba v případě nouze zavolat dárce; krev se odebírala do injekčních stříkaček s protisrážlivým roztokem a hned se předala nemocnému. Nyní umíme krev uchovat přibližně měsíc. To nám umožňuje transfusi připravit a po srovnání se skupinou nemocného podat. Před časem se převod prováděl jen v případě bezprostředního ohrožení života, nyní, kdy je transfuse bezpečná se užívá častěji. Konservovaná krev umožňuje provedení složitých operací, provoz umělé ledviny a další výkony, které dříve nebyly možné.

Aby mohl lékař podat krev, musí ji někdo poskytnout. Plnohodnotná umělá náhrada neexistuje nikde na světě. V „pravěku“ dárce dávali členové rodiny, příbuzní, známí i spolupracovníci většinou z dobré vůle, jen někdy za úhradu podle množství kubických centimetrů. Existovali však i profesionálové, kteří obvykle bydleli nedaleko nemocnice a pro které se poslalo, byla-li nouze nejvyšší. V době, kdy u nás bylo přídělové hospodářství, dostávali dárce zvýšený příděl potravin, po zrušení lístků pak peněžní vyrovnání. V poslední době se snažíme přecházet na dárce bezpříspěvkové. Zásadou je, že je veškerá péče zadarmo, je možnost nákupu potravin i slušného výdělku. Nikdo nevíme, zda nebudeme darovanou krev potřebovat sami, či někdo z našich nejbližších. Mohli bychom popsat i případy, kdy dárce dostal svou, před 14 dny darovanou krev.

V našem městě má dárcovství krve mnohaletou tradici. Mezi námi žije dost občanů, kteří dosáhli za tři bezplatné odběry titul vzorného dárce, za šest hodnocení vzorného dárce a při posledním zasedání MěstNV obdržel s. František Dvořák z Lysé n. L., Jaromírový sady, zaměstnanec střediska ČSAD v Lysé, Janského plaketu za deset bezpříspěvkových odběrů.

Dnes já tobě, zítra ty mně je heslem všech, kteří si uvědomují, jak drahá je ta rudá, lepkavá tekutina, která bez nejmenší nadsázky zachraňuje život. Proto, až potkáte někoho, kdo bude mít odznáček, přívěšek, lžičku či visáčku u klíčů s temně červenou kapkou a maličkým červeným křížem, uvědomte si, že je to člověk, který dal bezplatně kus sebe, aby jinému umožnil žít. Soudruh Dvořák ji už dal desetkrát a slíbil, že bude dávat dál. Je prvním nositelem Janského plakety v našem městě a doufáme, že za čas získá i plaketu stříbrnou, či dokonce zlatou. Věříme, že se budeme moci zanedlouho pochlubit dalšími nositeli plakety i u nás.

- Pa -

Ulice našeho města – I.

Naši první procházku městem začneme v jeho centru, t. j. na Husově náměstí, z něhož se rozbíhají výpadové silnice na všechny hlavní směry. Toto rozsáhlé prostranství vybudované brigádnickou pomocí lyského občanstva brzy po skončení druhé světové války patří svou rozlohou a úpravou mezi velmi pěkná náměstí Středočeského kraje. Původně svahovitý pozemek dosáhl terénními úpravami úplně nového vzhledu. Na jeho severní části tak vzniklo přirozené podium ukončené po stranách dvěma schodišti a obvodové komunikace lemují na vnitřní straně zelené pásy se vzrostlými stromy, okrasnými listnatými a jehličnatými keři a živými ploty. Na východní straně pak vznikl i menší parčík s pěknou stromovou výsadbou dnes již velmi pěkně vzrostlou. No a ti občané, kteří už překročili padesátku si mohou ještě pamatovat, že na tomto místě stával panský dvůr, který zabíral i další prostranství směrem k nádraží, na nichž dnes stojí bloky činžovních domů a nový park. Severní frontě domů vévodí starobylá budova radnice s podloubím, kde je umístěn Městský národní výbor.

Komunikace jdoucí podél této severní fronty domů směrem západním vede přes další náměstí protáhle trojúhelníkovitého tvaru, pojmenovaného na počest významného lyského rodáka, světoznámého orientalisty a jednoho z našich prvních akademiků, univ. prof. Dr. Bedřicha Hrozného. Úprava tohoto náměstí je zase naopak velmi starého data. Toto prostranství bylo původně také svahovité s poměrně prudkým sklonem od severní fronty domů k jižní frontě, a přibližně v místech, kde stojí pomník padlým, stával románský kostelík sv. Jana Křtitele, který byl v roce 1880 zbourán. Zároveň bylo podle návrhu Ing. Václava Bošiny toto náměstí upraveno, vybudována kamenná terasa s několika schodišti a takto vzniklé pro-

stranství opatřeno ozdobným litinovým zábradlím, které dosud stojí. Na tomto místě je velmi pěkný vzrostlý park, kde rostou i některé vzácnější parkové dřeviny. Úprava západní části náměstí pod kostelem před rodným domem Bedřicha Hrozného je pak již pozdějšího data. Na tomto náměstí je vedle školní budovy dům s pamětní deskou MUDr. Rudolfa Jedličky, významného lékaře a lyského rodáka. V domě čp. 178 je pobočka Státní spořitelny. Starší občané si budou pamatovat dřívější označení tohoto náměstí jako Jungmanovo. V severozápadní části náměstí je barokní kostel sv. Jana Křtitele, dokončený r. 1741 obklopený ohradní zdí, na níž je třináct neobyčejně cenných soch.

Téměř na konci náměstí odbočuje z hlavní komunikace směrem jižním ulice Dr. Jindřicha Vodáka, pojmenovaná opět podle lyského rodáka, významného divadelního kritika, spisovatele a překladatele, který má na rodném domě v této ulici pamětní desku. Dřívější název této ulice byl Lázeňská.

Vodáková ulice ústí na trojúhelníkovité prostranství Na Františku, kde stojí socha sv. Františka, přenesená sem nejpravděpodobněji ze Šporkovy eremitáže, jež byla umístěna v lesích za Dvorcem v místech, kde se říká V altánu.

Z Františku pak odbočuje vlevo směrem přibližně jiho-východním Tyršova ulice (podle výtvarného historika, prof. dějin umění a zakladatele Sokola) a ústí na jednu z hlavních tepen, Gottwaldovu ulici, nazvanou na počest prvního dělnického prezidenta a čelného představitele KSČ. Tato ulice vychází ze západní strany Husova náměstí jižním směrem a spojuje střed města s nádražím.

První ulice vlevo je Sokolská s poštou umístěnou v krajním rohovém domě. Na místě bývalého sokolského cvičiště byl v minulých dvou letech brigádnickou pomocí občanů a členů společenských organizací sdružených

v Národní frontě vybudován park 30. výročí osvobození a město tak získalo další velmi pěknou plochu zeleně. Jižní stranu parku uzavírá Legionářská ulice, na jejímž rohu je poliklinika. Pokračujeme-li dále směrem k nádraží můžeme odbočit vlevo do Ulice 14. října, nazvané na počest říjnové generální stávky v roce 1918 před koncem první světové války.

Čtvrtá je Zahradní ulice s širokou asfaltovou vozovkou. V rohové vile u Gottwaldovy ulice jsou umístěny dětské jesle a adaptovaná vila na rohu Nejedlého ulice slouží jako mateřská škola. Téměř na konci ulice je na části pivovarské zahrady nová samoobsluha potravin. Přibližně naproti odbočuje vpravo Čechova ulice (Svatopluk Čech, 1846 - 1908, básník a prozaik), jdoucí až k přejezdu na Byšičky.

Pátá po levé straně je Šafaříkova ulice (Pavel Josef Š., 1795 - 1861, český a slovenský vědec a básník). Šestá ulice vlevo je pak Smetanova (Bedřich S., 1824 - 1884, zakladatel české národní hudby). Zahradní, Šafaříkova a Smetanova ulice protínají ulici Zdenka Nejedlého a ústí až na hlavní průjezdní ulici Jedličkovou.

Od nádraží pak jde směrem k nadjezdu ulice 9. května, která pod nadjezdem pokračuje dále k závodu Prefa, textilce OPP a k Výzkumnému ústavu mechanizace, automatizace a technologie staveb. dílců.

Z východní strany Husova náměstí jde jižním směrem Jedličkova ulice, nazvaná podle významného lékaře a lyského rodáka, obchází obloukem závod Fruty (bývalý pivovar) a jako hlavní průjezdní trasa přechází na nově vybudovaný nadjezd do Litole. Po levé straně naproti zdi pivovarské zahrady byla vybudována nová čerpací benzinová stanice v souvislosti se stavbou nadjezdu. Dále pak je sídliště postavené po skončení I. světové války a za ním je rozsáhlý sportovní areál se stadiónem TJ Slovan.

V místech mezi požární zbrojnicí a Frutou odbočuje z ulice Jedličkovy ulice prof. Zd. Nejedlého (1878 - 1962, um. kritik, pokrokový vědec, prezident ČSAV), jdoucí rovnoběžně s Gottwaldovou a Jedličkovou ulicí. Prochází vilovou čtvrtí, která vznikla prakticky mezi oběma světovými válkami a ústí do ulice 9. května.

Z Husova náměstí na východ jde Poděbradova ulice, z níž po dvou stech metrech odbočuje vlevo ulice Okrsek a vpravo Tylova ulice (Josef Kajetán T. 1805 - 1856, spisovatel, dramatik a novinář), která potom zabočuje vlevo. Její pokračování je Klicperova ulice (Václav Kliment K., 1792 - 1859, spisovatel a dramatik, představitel obrozeneckého dramatu). O jeden blok jižně vede ulice Na mlíčníku, ústící do Jedličkovy ulice.

Postupujeme-li dále ulicí Poděbradovou, odbočuje vpravo ulice Za koncem a U jatek. V této části města se v současné době soustřeďuje výstavba nových rodinných domků.

V objektu bývalých jatek vznikl přestavbou Autoservis Komunálních služeb a naproti kalu po obou stranách železniční trati Lysá - Milovice byly vystavěny nové provozovny Šlechtitelské stanice, kterými zástavba na východní části města končí.

- j1 -

Skříňka

Takových skříněk je u nás mnoho. Snad je jako celek ani nikdo nesleduje. Asi se podívá, ten člověk věčně spěchající, čas od času do té „své“ a spokojeně si zahučí, když ti jeho to dělají přibližně tak, jak si to představoval. Vlastně není ani podstatné, kolik různých skříněk ve městě visí. Pravda je, že určitě hodně, protože jenom v hlavní ulici od náměstí k nádraží jich je 24.

Jsou to taková kukátka do života organizací. Skutečně se dá z nich vyčíst, co se asi kde děje. A podle toho, co skříňky říkají, to není zlé. Sice některá někdy zamžourá přes zaprášené sklo a trošínku zívne prázdnotou, když je u nich delší dobu určitý klid, ale většinou jsou stále upravené. Díky těm skromným, nezištným skříňkařům je příjemné se do nich podívat. Je to zásluhou těch mnoha pilných rukou, že naše ulice mají stále aktuální rámeček. Ne, nechceme a nejsme ani povoláni soudit, kdo to dělá lépe nebo snad dokonce sestavovat pořadí, která skříňka je nejlepší. Ostatně většinou je jejich obsah velmi vkusně uspořádán, mnohdy i s dobrým vtipem. Třeba taková výzva mladým na brigádu - „přijďte všichni, já přijdu taky“. Neznám autora, ale je to originální a určitě upoutalo ty, kterým bylo to nápadité pozvání určeno.

Snad by některá ze skříněk zasloužila natřít, některá poopravit nebo alespoň vylepit, případně připevnit stříšku, pořídit lepší název a znak. Třeba by i barevně mohly být sladěny, aby se staly jednolitým celkem. To ale nechtěl tento příspěvek připomínat, jedná se vlastně jen o jednu skříňku, maličkou a vcelku nenápadnou.

Ačkoliv je na tom nejnápadnějším místě, na rohu náměstí a hlavní třídy. Visí pokroucená na jedné skobě, kdysi byla bílá, dnes už silně oloupaná s černým nápisem „Dram. odbor J. K. Tyl“. Je prázdná, se zažloutlým pozadím, vyzdobena jen symbolickou pavučinou. Jen někdy

čísi ruka ji upraví, pečlivě, s citlivým vztahem k obsahu. A je dobře, že to není příliš často, ta úprava se smutečným oznámením. Odcházejí, jako když opona tiše padá po jednotlivých dějstvích. To ale není poslání té skříňky. Na to má jiné místo Sbor pro občanské záležitosti. Jaká tahle malá skříňka kdysi bývala. Také dvakrát týdně s novým obsahem. U té se se zájmem zastavil téměř každý.

Ne, už dost toho smutku, nebo alespoň těch slov, co zdání smutku činí, Ten divadelní soubor byl přece slavně „zaražen“ více než před 100 lety a má svoji velkou tradici i v nedávné minulosti. To určitě je jenom přechodné, určitě město bude znovu žít tím pravidelným rytmem kulturního dění. Až zase zazní gong, v hledišti se setmí a jeviště zazáří světly reflektorů. Ano, jeviště to je, oč tu běží. Jeviště natolik technicky vybavené, aby bylo únosné k inscenaci alespoň jednoduché konverzační hry. Raději ovšem jeviště pro léto, na kterém probíhaly rozsáhlé divadelní festivaly. Každé představení v kouzelném prostředí s více než tisíci diváky - náročnými, chtivými a chápajícími. A jeviště zimní, s pravidelnou řadou premiér, tak jak to plesová sezóna dovolila.

A pak ještě ty malé sálečky, kde se dala dělat kultura v malém i pro malé. Jeden z nejkrásnějších - Šporkův sál v zámku, jídelna v Kovoně, Osvětová beseda s náznakem jevištěátka, Hudební škola a klubovna požárníků. Určitě se při dobré vůli najde řešení. Určitě. Vždyť kolem nás se žije tak divadelně, že můžeme závidět - Hálkovo divadlo v Nymburce má i 20 repríz jedné hry, v Čelákovících hrají také pravidelně. Ale jsou i mnohem menší místa, kde hrají a hrají i děti dětem, vedeni mladými divadelníky, a to je krásná perspektiva. Také tam mají televizi a blízko do Prahy a kluky s různými zájmy.

Ani u nás není všem dnům konec. Víme, že už mladí mají své literární večery, zatím sami sobě, ale s vysokou úrovní. Víme, že se připravuje ožít zase loutkové divadlo.

To však má značné nároky a měl by mu být věnován dostatek finančních podkladů, vhodný prostor a zaujatí odborníci.

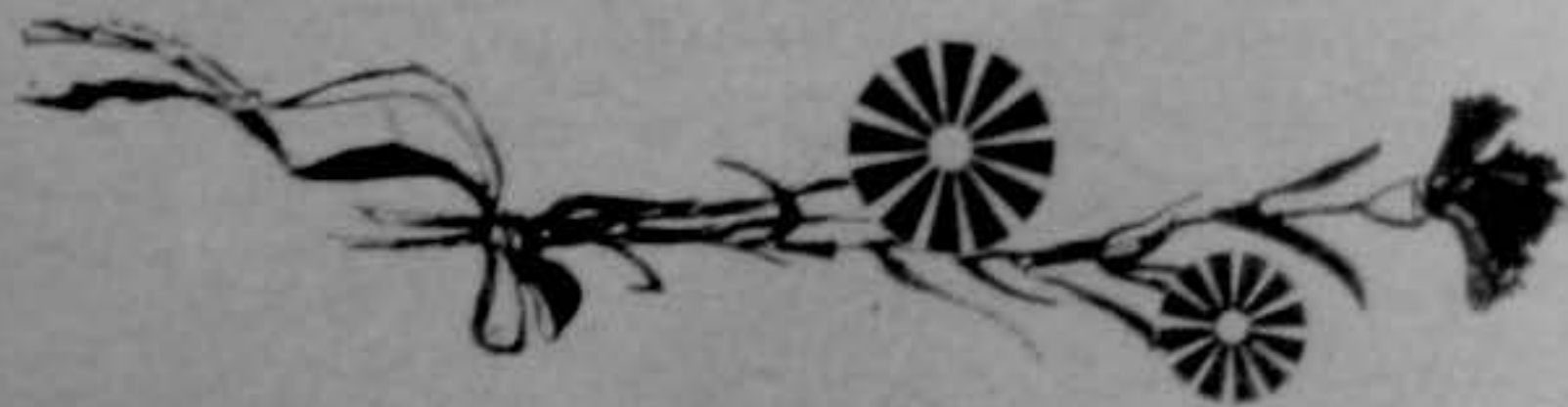
Určitě by šlo ještě víc zatím, než bude technicky vyřešen jevištní prostor. Jistě by bylo možno dělat malé formy, třeba k MDŽ nebo jiným výročím, formy, které nemají takové nároky na techniku a mohou se uskutečnit v náznaku dekorace pod malým světelným parkem.

Tato slova nechtěla ani trochu znít pesimisticky, protože věříme, že město s tak bohatou divadelní tradicí jí zase ožije. Určitě ano, vždyť je to jeden z nejušlechtilejších způsobů výchovy dětí a mladých lidí.

Věříme, že ta smutná skříňka bude zase brzy čistá a plná veselých oznámení. Že bude připomínat přípravu stále větších a náročnějších představení. Že se zase rozproudí to divadelní dění naplno, aby každoročně vyvrcholilo seriálem představení na Letní scéně ve „Vodákově červenci“, na který se sjíždělo celé okolí a který byl mimořádnou kulturní událostí kraje.

Věříme, že společnými silami se podaří vrátit městu ty neopakovatelné okamžiky, kdy roztančené jeviště děkuje rozesmátému a vnímavému hledišti.

- šonda -

Městské kulturní středisko v Lysé nad Labem

Směrnice hospodářského a sociálního rozvoje ČSSR pro příštích pět let se zabývá pochopitelně především problematikou ekonomickou. V naší soc. společnosti však nic není osamoceno, jedna stránka života souvisí neoddělitelně s druhou. Proto i v tomto programu najdeme formulace, týkající se kultury, neboť patří neoddělitelně do našeho života a nelze si ho bez ní představit.

Je to formulace vyvážená a stojí za to ji doslovně citovat: „zabezpečovat soustavný růst kulturní úrovně pracujících, zvyšovat úlohu kultury a umění při formování člověka a uspokojování jeho duševních potřeb. Zajistit komplexní rozvoj kultury tak, aby upevňovala vztah lidí k socialismu, uvolňovala tvůrčí schopnosti člověka a pěstovala jeho smysl pro krásu“.

V tomto duchu směřuje kulturně výchovné působení všech vzdělávacích a kulturních institucí i všech společenských organizací složek Národní fronty. Péče o rozvoj kultury se tak stává věcí celé společnosti.

Na základě usnesení XIV. sjezdu KSČ a programového prohlášení vlády ČSR o posílení autority a zodpovědnosti národních výborů v oblasti kultury, přikročil MěstNV v Lysé již v r. 1975 k ustavení Městského kulturního střediska.

Jeho hlavním posláním je napomáhat MěstNV a dalším organizacím NF zabezpečovat úkoly stranické a státní kulturní politiky, má se stát střediskem kulturního a společenského života a mimoškolského vzdělávání občanů v místě.

MěKS statutem převzalo činnost zrušené Osvětové besedy a řadí se vedle kina, Městské lidové knihovny, muzea, mezi kulturní zařízení města.

Jak je to v Lysé s kulturou ?

Letošní jednotný plán kulturně-výchovné činnosti je znovu dokladem o aktivní práci většiny našich organizací NF. Svůj standardní dobrý podíl odvádějí naše ZDŠ, LŠU, Klub mladých SSM, pionýrský oddíl svými programy k veřejným shromážděním i samotnými kulturními akcemi. Své dobré jméno opět získávají každoroční velké akce: Oslovy dne tisku, rozhlasu a televize a Krajská přehlídka malých dechových hudeb.

Přesto, že našemu městu citelně chybí kulturní dům jako pevné společenské zázemí v porovnání s plány družných měst, nezůstáváme pozadu. Dokonce si musíme přiznat, že sami nevyužíváme všech současných možností a podmínek.

Proto nejprve o nejbližších opatřeních pro zlepšení materiálně-technické základny kulturního života v Lysé:

Je upravován býv. sálek OB v ulici Čs. armády pro možnost celoročního využití (s vytápěním) k menším kulturním akcím jako přednáškám, besedám, výstavkám, ke klubovní a schůzovní činnosti.

V hotelu Polabí dojde k úpravě jeviště pro divadelní, koncertní a jiná vystoupení. V muzeu B. Hrozného započnou stavební úpravy získaných dalších prostor. Rozšíří se tak možnosti muzea v zapojení do kulturního života města - rozšířením expozic, osvětovou činností a pod.

To jsou alespoň první kroky ke zlepšení podmínek kult.-osvětové činnosti pro práci zájmových kroužků, které chceme ustavit a zaktivizovat podle projeveného zájmu občanů, např. loutkářský, fotografický a pod.

Zájmová umělecká činnost je dosud nejslabším kulturním článkem města, nad kterým starší pamětníci povzdychují a který nás nutně čeká k řešení. Nezbývá tu nic jiného, než překonat prvotní nezájem, izolovanost a nedostatečnou spolupráci složek, které do kultury zasahují a

sdružit dostatek nadšených mladých hlav a rukou spolu se zkušeností starších k vytvoření souboru či tělesa výraznějších kvalit.

Po zkušenostech a výsledcích s akcí Z - pomoci městu - věříme, že se stejní „brigádníci“ najdou i v kultuře, kteří budou ochotni obětovat svůj čas pro dobrou věc.

S kulturou též souvisí i otázka životního prostředí. Každý člověk, pokud nepodlehne moderní nemoci - lhostejnosti najde bezpočet podnětů ke zlepšení vzhledu našeho města. I na tomto poli spolu s propagační komisí MěKS chystá řadu úprav na úseku propagace města.

Naše MěKS bude všemi silami a prostředky podporovat každou iniciativu, směřující k obohacení kulturního života našeho města. Samozřejmě MěKS má pro letošní rok i **své vlastní konkrétní plány** - ve zkratce:

K předvolební kampani uspořádáme tématickou výstavku fotografických snímků a dětských kreseb z vyhlášené soutěže „Lysá - očima dětí“, která zachytí změny tváře města v končícím volebním období.

K oslavám Rudého práva plánujeme otevření nové Síně dělnického hnutí v muzeu B. Hrozného.

V průběhu roku připravíme další 2 výstavky s umělecko-politicko-výchovnou náplní a k nim 4 kult.-osvětové přednášky.

Podstatným dílem chceme přispět ke zdokonalení příprav a průběhu všech kulturních akcí města zlepšenou úrovní výzdoby, propagace a programové náplně.

Na závěr nezbývá než zopakovat a připojit výzvu! Naše plány zůstanou jen na papíře nezískáme-li pro ně široký aktiv lidí, kteří své schopnosti a nadšení věnují záslužnému úkolu - přispívat prohlubování, zradostňování a naplňování bohatého života každého z nás.

Očekáváme, že k našim prvním krokům se najdou zapálené hlavy a ochotné ruce, které brzy zaklepu na naše dveře!

Jaroslav Jeřábek

Co mohou očekávat „litolští“ od 6. pětiletky

V této pětiletce bude proveden průtah silnice Litolí od nadjezdu Fučíkovou ulicí přímo na labský most. Tím odpadne nepřehledné projíždění kolem cukrovaru. Nejdříve však musí být vybudována na trase nové silnice kanalizace.

Záležitost dobré pitné vody pomůže řešit ve školách a jeslích i samoobsluhách v Litoli napojení na artézskou studnu u cukrovaru. Nelze však zatím počítat v Litoli s napojením soukromníků na městský vodovod.

Pokud se týká akce „Z“ je pro Litol limitována rekonstrukce bývalé Schubertovy vily proti cukrovaru a výstavba pavilonů na zahradě této vily pro účely mateřské školy a jeslí. Počítá se s 90 místy v mateřské škole a 30 místy v jeslích.

Nedostatkem je pomalá výstavba samoobsluhy u školy, která přejde do skluzu příštího roku (1977), což nepříznivě ovlivní zařazení dalších akcí „Z“ v našem městě. Úspěšně pokračuje výstavba samoobsluhy v Nerudově ulici v Litoli (na „kopečku“), která má být dána do provozu v letních měsících letošního roku, podle ujištění stavbyvedoucího s. Fr. Sůry. Bude to velký přínos pro zlepšení distribuční sítě v části města za dráhou.

Z dalších prací má být pokračováno ve výdlažbě chodníků na hlavní ulici „Mírové“. Rovněž bude provedena rekonstrukce osvětlení od nadjezdu k cukrovaru.

Připravuje se projekt na rekonstrukci komunikace v Paclákého ul., kde je již zabudována kanalizace. Bude třeba, aby občané v této ulici pomohli pak položit obrubníky, aby mohla být provedena bezprašná (asfaltovaná) vozovka v této ulici (počítá se s dokončením v r. 1977 - 1978).

Kanalizace a nová komunikace bude též provedena ještě v roce 1976 v ul. Nerudově u nové samoobsluhy.

V dalších letech pětiletky by se pak pokračovalo až dle kapacitních a finančních možností případně i v dalších ulicích Litole.

Plánováno je též prodloužení (protažení) ulice z „vysoké meze“ kolem nové mateřské školy a jeslí do ulice Mírové (proti cukrovaru).

JZD „Obránců míru“ postaví nové opravářské dílny u Labe a zruší pak dosavadní dílny „u křížku“.

„Obecní dům“ v Litoli přebírá JZD, které nástavbou druhého patra si zde vytvoří podmínky pro vedení sloučeného družstva (Lysá, B. Vrutice, Stará Lysá). Jako náhrada bude rekonstruována budova „Družiny“ v Litoli (bývalý hostinec „U Loučů“), kde bude též umístěna knihovna a vybudovány místnosti pro schůzování.

Zmiňme se i o novém objektu „Zeleniny“ u cukrovaru, který má být vybudován v letech 1977 - 1978.

U zastávky „ČSAD“ na Mírové ulici bude vydlážděn chodník (proti Jednotě).

To jsou v hrubých rysech akce, které bude možno v „šesté pětiletce“ splnit. Je však třeba, aby občané a organizace Litole podpořili snahy stranických orgánů, MěstNV a Občanského výboru, neboť jen tak je bude možno splnit k dobru a prospěchu občanů.

A že to jde, je vidět na krásné litolské škole (fasáda, ústřední topení), pěkném stadiónku litolských sportovců, stovkách metrů vydlážděných a udržovaných chodníků, autobusových čekárnách, pěkném parku na litolském náměstí, nové prosperující prodejně „Zeleniny“ u cukrovaru. To je v Litoli výsledek snažení jen posledních několika let, tohoto volebního období, když neuvádíme novinky v závodech cukrovaru, JZD.

Pomožme každý z nás podle svých sil a možností ke zlepšení životního prostředí v obvodu našeho bydliště.

At

Z Lysé n. L. osobní vlaky v elektrické trakci

Dnem 30. 5. 1976 započne platnost nového železničního jízdního řádu, který zejména pro občany našeho města přinese zlepšení. Od tohoto dne všechny osobní vlaky ve směru do Nymburka a do Prahy budou vedeny elektrickou trakcí. Ke klasickým soupravám budou navíc zařazeny také elektrické jednotky. Jistě ti občané a cestující, kteří denně dojíždí do zaměstnání mimo naše město ocení přednosti této moderní vozby, kdy krom zkrácení jízdních dob selepší i kultura cestování.

S ohledem na skutečnost, že v době kdy je dáována tato informace jsou polohy vlaků zatím pouhými návrhy a nelze vyloučit, že v připomínkovém řízení, které ovlivňují především požadavky rozhodujících závodů, dojde dodatečně ještě k částečným změnám.

Z informací, které se mně podařilo získat lze obecně vyjádřit, že počet vlaků zůstává stejný a v osobní přepravě nedojde k závažným změnám. Mění se pouze polohy rychlíků, zejména sezónních, ku příkladu Praha - Keszthely, který se v Lysé n. L. spojuje s rychlíkem z Lipska a opačně, dále u vnitrostátního spoje z Prahy do Krkonoš a zpět.

Pro zevrubnou informaci uvádím alespoň některé spoje na trati Lysá n. L. - Praha a zpět:

vlak	odj. z Lysé n. L.	příj. Pha Vysočany	(Pha hl. n.)
9460	4,35	5,09	
5920	5,12	5,45	*)
9462	5,47	6,19	
5922	6,07	6,40	*)
5900	6,43	7,19	
756	7,02		7,43
5924	8,50	9,27	
5926	12,22	12,56	*)

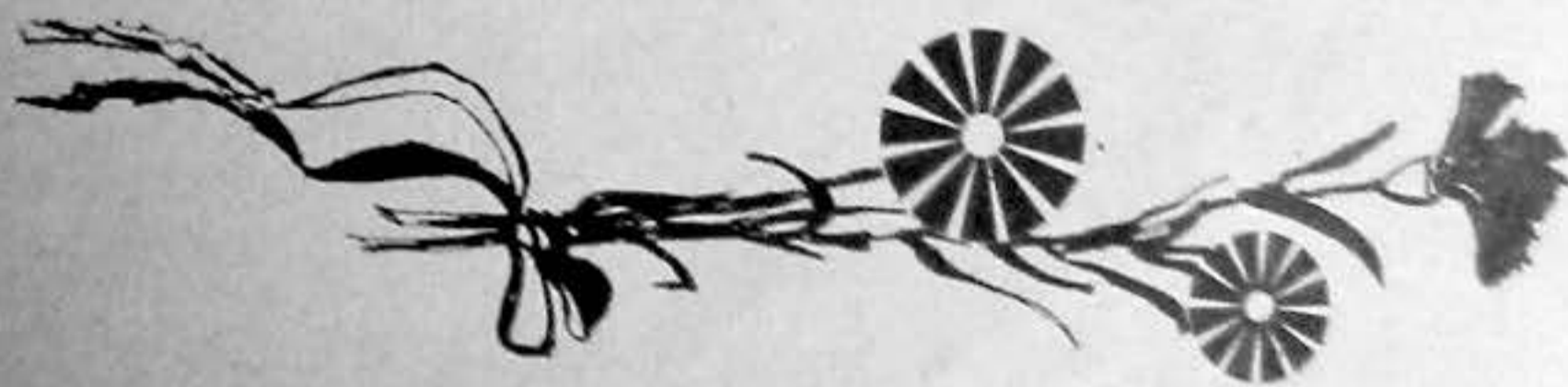
vlak	odj. Pha Vysočany	(Pha hl. n.)	příj. do Lysé n. L.
5205	12,50		13,26
5903	14,16		14,56
5925	14,50		15,23 *)
5927	15,59		16,30 *)
757		16,08	16,52
5207	16,36		17,05
5905	16,55		17,32
953		17,00	17,44

*) - elektrická jednotka

Uvedené časy odjezdů a příjezdů nelze považovat za konečné a částečná změna, ovlivněná připomínkovým řízením není vyloučena.

K častým dotazům, proč nejezdí osobní vlaky v Praze na hlavní nádraží, nelze jednoznačně ani stručně podat objektivní vysvětlení. Zůstává v platnosti tvrdá realita, že v současné době opravdu již není možné další vlaky z kapacitních důvodů na toto nádraží přijímat a z těchto důvodů se připravuje rozsáhlá rekonstrukce, která má být ukončena až po roce 1985.

- JF -

Domy s mansardovými střechami v našem městě

Významným stavebním prvkem budov 17. a 18. století byla střecha. Ve velkém množství případů to byla střecha s dvojitým spádem, což byly vlastně dvě střechy posazené na sebe - stanové, sedlové nebo valbové.

Tento druh střechy nazýváme mansardovou. Své jméno odvozuje od Julese Hardouina - Mansarta (1648 - 1708), jednoho z největších francouzských architektů 17. století, představitele barokního klasicismu, dvorního architekta Ludvíka XIV., který se významně podílel na mnohých stavbách a návrzích v Paříži. Mezi jeho hlavní díla počítáme známý dóm Invalidovny s mohutnou klenbou, zámek Velký Trianon, projekty pařížských náměstí Place de Victoire a Place Vendome a jedinečné dotvoření významného komplexu královské rezidence ve Versailles. Byl žákem

svého prastrýce Françoise Mansarta (1598 - 1666), klasicistního architekta, který rovněž vytvořil několik významných budov a paláců.

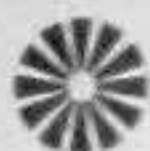
Pod jménem mansarda dnes rozumíme nejen vlastní střechu, ale i její prostory: obytné místnosti, ateliery ap.

V Lysé z tohoto období se zachovalo několik budov s těmito typickými střechami. Na prvním místě můžeme jmenovat hlavní budovu zámku a její západní křídlo. Potom je to na náměstí Bedřicha Hrozného budova muzea čp. 265, postavená v roce 1754, dům čp. 185 kde je obchod kuchyňskými potřebami, který však doznal přestavby, v Gottwaldově ulici restaurace „U Krále Václava“ a dům čp. 43 vedle Lidové školy umění. Ve všech těchto případech se jedná o mansardové střechy valbové.

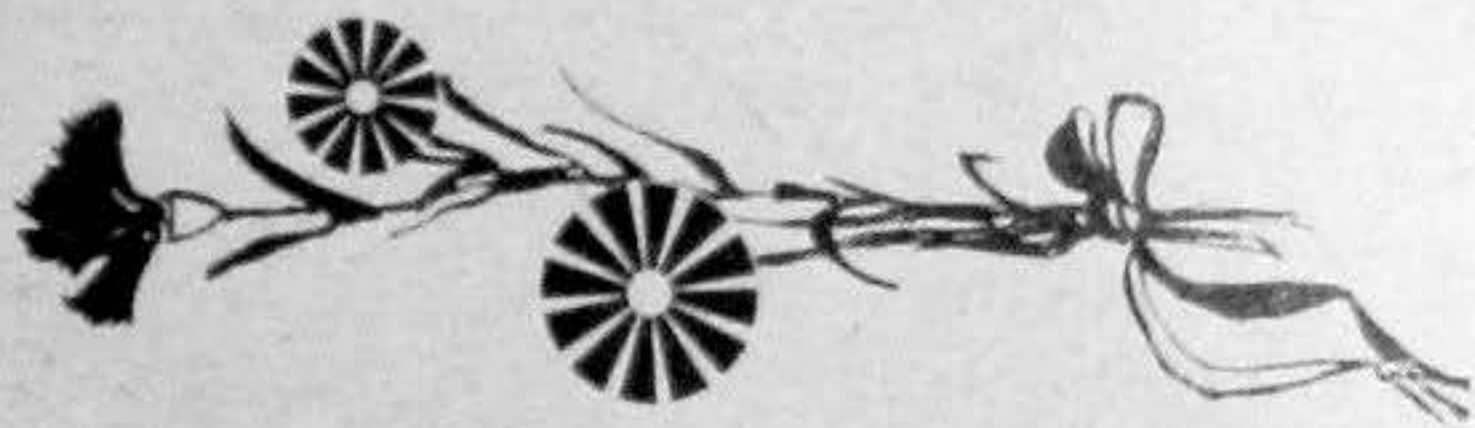
Lysá ovšem měla těchto domů více, ale buďto ustoupily při asanacích a byly zbourány anebo přestavěny. Zmizel např. dům správce panského dvora (měl mansardový pokojík uprostřed střechy), který stával na dnešním Husově náměstí přibližně v místech naproti buffetu. Právě tak i Zurynkův dům stojící na západní straně Husova náměstí. Přestavěn byl dům čp. 178, kde je dnes Státní spořitelna. A konečně byla zbourána jednopatrová barokní škola na rohu Komenského ulice naproti kostelu, na jejímž místě byla postavena nová dvoupatrová školní budova. Tato stará škola měla pěkné barokní štíty a její střecha byla typu sedlového. Krytina těchto střech byla břidlicová, případně šindelová, dnes je eternitová nebo pálené tašky.

V době čilého stavebního ruchu po první světové válce doznal tento způsob krytí budov určité renezance, jak můžeme vidět na budově lékárny, zdravotního střediska a některých dalších domech.

- jl -

Těší nás...

milé dopisy, které nám docházejí od občanů, čtenářů naší brožurky „Lysá město Polabí“. Za mnohé alespoň tyto:

Julie **Bejšovcová** píše: ... Již třetí rok se při obdržení vaší propagační brožurky trochu stydím za to, že vy na své rodáky nezapomínáte, zatím co oni, pokud jsou stejní jako já, ani neodpovědí na vaší dobře míněnou akci. Děkuji tedy nyní dodatečně i za předchozí roky a blahopřeji vám ke všem dosaženým výsledkům o nichž jsem se v brožuře dočetla. Za zvelebování vašeho a vlastně i mého města děkuji zvláště proto, že v něm ještě stále žije větší část mého příbuzenstva a prospěch z dobrých věcí jim přináší spokojenost a ta se přenáší na mne a moji rodinu. ... Manžel mi ještě připomíná, že se mám zmínit o tom, že Lysá je významná i tím, že v ní byly raženy protektorátní mince a tak se vlastně zapsala jako jediné město kromě Kremnice, do historie mincovnictví za posledních 60 let. On je totiž manžel numismatik ... Ještě jednou děkuji a s přáním úspěšné práce v roce 1976 se loučím".

Bohumil Kochta, Příbor, adresoval svůj dopis radě MěstNV ve kterém píše: "... Předně mi dovoďte, abych poděkoval za propagační knížky, které mne informují o akcích v mém rodném městě. Jsem na všechny akce, které zkrášlují mé město a zlepšují životní prostředí občanů hrdý a mile mne potěší ..."

Hana Adamová, Praha 6 - Dejvice píše: „... Ráda bych Vám také řekla, že mám z těchto Vašich milých pozdravů jako rodačka z Lysé vždy upřímnou radost. Jsem sice z domova již celých 41 let, ale často tam dojíždím za svými sourozenci a na hřbitov. Stále mám upřímný zájem o vše, co je v mém rodném městě nového a o jeho vývoj. Váš zpravodaj přečtu vždy od prvního do posledního článku a leckdy tam najdu jména, která jsou mi i po tolika letech blízká... Velmi se těším na plán města a jeho rozbor a popis po částech... Budu se tak moci v duchu procházet po svém rodišti... Doufám, že se mi alespoň trochu podařilo vyjádřit Vám, co pro mne Vaše brožurky znamenají a těším se na další...”

Došel nám dopis z Prahy od s. Hákové (dříve Adamové z Milovic), od Jiřího Kaplana z Prahy, Fr. Pokorného z Újezdu n. Lesy. Potěšil nás též pozdrav z Mariánských Lázní od M. Rykovské: „... Často vzpomínám na své milované rodiště a myslím, že se k Vám zas vrátím”.

Za všechny i další dopisy a pozdravy ve kterých jsou též vyslovována přání mnoha úspěchů pro „Lysáky”, ze srdce děkujeme.

Vše pro rozkvět „Lysé města Polabí”.

Propagační komise při MěstNV

Lyské drobnosti

... Velký stavební jeřáb v Tyršově ulici nám signalizuje, že stavba rychločistírny našeho Komunálu úspěšně pokračuje.

... Koncem června bude v Lysé nad Labem uspořádáno mistrovství české republiky ve skokanských soutěžích závodních koní. Toto mistrovství se bude konat v krásném prostředí lyského zámeckého parku na louce pod zámečkou terasou.

Kamil Olšovský zemřel

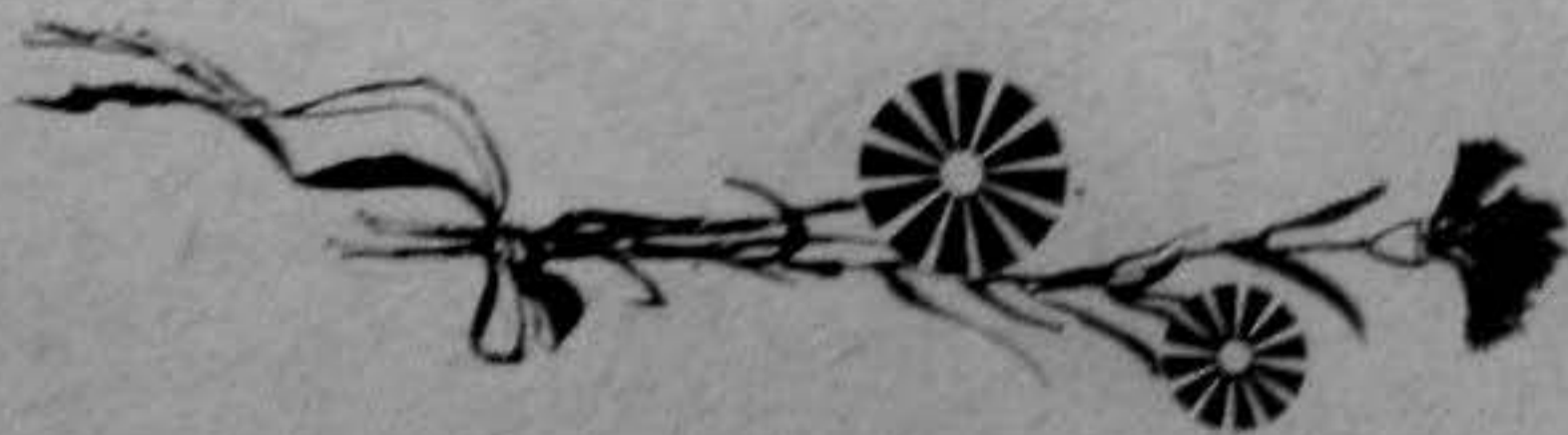
Dozvěděli jsme se, že na sklonku minulého roku zemřel zakládající člen příbramského divadla, herec a režisér Kamil Olšovský, ve věku 62 let. Mnozí starší milovníci divadla si jistě vzpomenou, že Kamil Olšovský, jako mladíček nadaný herec hrával v Lysé nad Labem s divadelní společností, která v našem městě hostovala. Byl tehda u nás velmi populární. Divadlu zůstal věren po celý svůj život.

- At -

Jugoslávské vyznamenání našemu občanu

Jeden z našich bývalých spoluobčanů doc. MUDr. I. Fusek, CSc., který tak vydatně přispěl pro záchranu života jugoslávské letušky Vesny Vulovičové po leteckém neštěstí před čtyřmi lety, obdržel „Řád jugoslávské vlajky se zlatou hvězdou“ propůjčený mu prezidentem SFRJ J. B. Titem, jako ocenění práce při prohlubování přátelství mezi oběma národy. Srdečně gratulujeme a vzpomínáme též na působení manželky MUDr. Fуска s. ing. Fuskové v lyském „Tylu“.

- At -

Ladislav ŠINKMAJER:

Tento měsíc v tomto městě

Vracím se z Prahy
tak jako každý den.
V ten první den stihne vlak zpoždění
(v první den měsíce)
kdy jsem tak okouzlen
kdy ve mně trpký chlad ze slunce oněmí

Tehdy když na výhybkách
v rachotu kolejnic
uvidím opět vrch se starým zámkem
tehdy kdy vítr plách
a já už nechtěl víc
kdy jsem byl připoután zpřetrhaným lankem

jež prasklo ve strunách
v podloubí u radnice
u probuzeného závodiště
tehdy jsem poznal co je strach
kde může zhasnout pel měsíce
a zmrznout rozvířené hřiště

Byl měsíc květen
A já byl doma v Lysé
Zase jsem prošel zámeckou zahradou
tím tichým světem
jenž jak v zasklené míse
odplouval za láskou nebo za zradou

Byl měsíc květen
A v oknech hotelu Polabí
tančily lampy májové veselice
Já stržen letem
bílého hedvábí
nechal jsem lásku vklouznout do světnice

Tiše jsem otevřel západku domova
Je měsíc květen
kdy tiše scházím ze zámeckých schodů
kdy zapomenem na slova
kdy slunce vtrhne s dravým létem
do ozvěn májových průvodů

Pak cestou stesku vracím se domů
cestou mé první a poslední lásky
kdy řekly že jsem zapomněl
Znělo to tiše tmou alejí stromů
v níž z našich citů spadly masky
Tou cestou stále bych se vracet chtěl

17. III. 76

Naše křížovka

byla našimi čtenáři vděčně přijata, podle odezvy nejen ze řad občanů našeho města, ale podle zaslaných luštění a dopisů došlých ze všech možných konců naší vlasti, kde žijí nyní občané našeho města.

Správné rozluštění: „Lysá město Polabí“ - „Hrozný“ - „Jedlička“.

Z luštitelů, kteří zaslali správné luštění byli vylosováni a odměněni knihou: Marie Stará, Lysá n. L., ul. Rudé armády 394 - žákyně Jitka Zítová, Praha 8, Kaňkovského 1239 a František Světlý, Lysá n. Lab., Čechova ul. 741/41.

Výhercům srdečně gratulujeme.

Autorem dnešní křížovky je opět RNDr. František Khol. Věříme, že i tato křížovka bude mít příznivou odezvu u čtenářů.

Rozluštění zašlete do konce května 1976 na adresu:

**Městské kulturní středisko - Propagační komise
289 22 Lysá nad Labem**

Legenda ke křížovce na vnitřní straně obálky

VODOROVNĚ: a) Chemická značka dusíku - b) Kasta - c) První mateřské mléko - d) Vojenská jednotka; chem. značka draslíku; zkratka slovenského automotoklubu - e) Kolmá síla; pomáhá při nemoci; chem. zn. barya a rhenia - f) První část tajenky - g) Trnovník; chem. značky thalia a uranu; malý přítel člověka (obráceně) - h) Věnuje; letec, přitakání - i) Jihoevropan; lyže; město v SSSR - j) Ctnost, tmel; italské přitakání - k) Louka; řecké písmeno; záda - l) Í; druhá část tajenky; nota - m) Rodinný dům; francouzsky jedna; malý ret - n) Šílenství tropů; zdrhovadlo; polní práce - o)

W 0 1 2

1976

11

W

11. LYSÁ NAD LABEM
květen 1976